

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 017254 17 КвЛз
Бања Лука, 27.02.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, Даниеле Миловановић, Горјане Попадић и Даворке Делић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног С.С. због два кривична дјела убиства у покушају из члана 148. став 1. у вези са чланом 20. и кривичног дјела лаке тјелесне повреде из члана 155. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, те осуђеног Б.М., због кривичног дјела учествовања у тучи из члана 157. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости заједничког браниоца осуђених, адвоката мр М.Д. из Б., изјављеном против правоснажне пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 017254 16 К 2 од 04.7.2016. године, у сједници вијећа одржаној дана 27.02.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 017254 16 К 2 од 04.7.2016. године, која је потврђена пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 017254 16 Кж 2 од 25.10.2016. године, оглашени су кривим оптужени С.С. због стицаја два кривична дјела убиства у покушају из члана 148. став 1. у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и кривичног дјела лаке тјелесне повреде из члана 155. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, а оптужени Б.М., због кривичног дјела учествовања у тучи из члана 157. став 1. КЗ РС. Оптужени С.С. је за почињена кривична дјела, примјеном одредби члана 42. став 2. тачка 2. КЗ РС, осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 6 (шест) мјесеци, а оптужени Б.М., за кривично дјело учествовања у тучи из члана 157. став 1. КЗ РС, осуђен је на казну затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци. Оптуженом Б.М. је изричена мјера безбједности одузимање предмета који су употребљени за извршење кривичних дјела, оптужени С.С. је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 1.424,52 КМ и на име судског паушала износ од 300,00 КМ, те награду и нужне издатке браниоца по службеној дужности. Оштећени М.Ј., М.С. и З.М., су са имовинскоправним захтјевом упућени на парницу.

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) је благовремено поднио заједнички бранилац осуђених, адвокат мр Мирко Дабић из Бањалуке због повреде Кривичног закона РС и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем

тексту: ЗКП РС) а у вези са чланом 320. истог закона, учињене од стране другостепеног суда, с приједлогом да се Захтјев уважи, укине другостепена пресуда и предмет врати другостепеном вијећу овог суда на поновно одлучивање, или укину првостепена и другостепена пресуда и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

У одговору на Захтјев републички јавни тужилац мр Ненад Врањеш је оспорио основаност Захтјева и предложио да се исти као неоснован одбије.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, примјеном одредби члана 354. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позвао подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Ограничењима у ставу 2. цитиране законске одредбе искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду и ако повреде материјалног и процесног закона наведене у ставу 1. члана 350. ЗКП РС нису биле изнесене у жалби на првостепену пресуду (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Ограничењем у ставу 3. наведене законске одредбе искључена је могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

Дакле, законски основи за подношење овог ванредног правног лијека се свде на повреде Кривичног закона (прописане у одредбама члана 312. ЗКП РС) и искључиво на једну од битних повреда одредаба кривичног поступка прописаних у члану 311. ЗКП РС и то повреду права на одбрану из тачке г) став 1. цитиране законске одредбе.

У конкретном случају поднесеним Захтјевом означена су оба наведена законска основа побијања правоснажне пресуде, а повреда Кривичног закона је истицана и у жалби браниоца осуђених на првостепену пресуду, док се за наведени облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС тврди да је почињен у жалбеном поступку, у вези са одредбама члана 320. ЗКП РС, које се односе на границе испитивања пресуде по жалби.

Према разлозима у образложењу Захтјева приговор о повреди Кривичног закона се заснива на тврдњи о погрешној правној оцјени радњи осуђених критичног догађаја, у чему би се манифестовала повреда Кривичног закона из члана 312. тачка а) ЗКП РС. При томе се развија теза да изрека правоснажне пресуде не садржи чињенице и околности које би определијиле субјективну подлогу да су у радњама осуђеног С.С. остварени битни елементи бића два кривична дјела убиства у покушају, те се сугерише да се његове радње могу правно оцијенити као кривично дјело учествовања у тучи из члана 157. став 1. КЗ РС, а у најгорем случају као два убиства на мах у покушају из члана 150. у вези са чланом 20. КЗ РС, у стицају са кривичним дјелом лаке тјелесне повреде из члана 155. став 2. у вези са ставом 1. истог закона. Када је у питању улога осуђеног Б.М. у критичном догађају, према тврдњи Захтјева, његове радње не представљају кривично дјело, јер је он прво био испровоциран од стране оштећеног Ј., а потом је без своје кривице увучен у тучу.

На наведеним аргументима Захтјева не може се темељити тврдња да је на повредама Кривичног закона заснована побијана правоснажна осуђујућа пресуда у сегменту правне квалификације радњи осуђених које су подузели инкриминисаног догађаја.

Наиме, супротно тврдњи Захтјева и по оцјени овог вијећа, чињенични опис дјела у изреци побијане правоснажне пресуде сасвим јасно манифестује психички однос осуђеног Ступара према дјелу у погледу предузетих радњи према оштећеним М.С. и М.Ј., који се огледа у евентуалном умишљају, јер локација тјелесних повреда оштећених, опасност употребљеног средства повређивања и број убода ножем, несумњиво манифестују његову свијест да тим радњама може проузроковати смртну последицу оштећених и вољу која се огледа у пристанку на такву последицу.

Неоснована је тврдња Захтјева да у радњама осуђеног Б.М. нема елемената кривичног дјела учествовања у тучи из члана 157. став 1. КЗ РС, уз аргументе да је он без своје кривице био увучен у тучу, јер чињенични опис дјела у изреци побијане пресуде не одражава такав начин одвијања инкриминисаног догађаја који би водио закључку да је овај осуђени без своје кривице увучен у тучу, што према ставу 2. цитиране законске одредбе представља околност која искључује постојање овог кривичног дјела. Дакле, из наведеног произилази да се Захјевом, кроз овакве тврдње о динамици одвијања инкриминисаног догађаја, настоји ревидирати утврђено чињенично стање у побијаној правоснажној пресуди, на начин који би довео до другачије правне оцјене ревидиране чињеничне подлоге, а која би резултирала доношењем пресуде којом се овај осуђени ослобађа оптужбе да је починио наведено кривично дјело.

На приговорима таквог карактера, не може се заснивати тврдња о повреди Кривичног закона јер овим ванредним правним лијеком није прописана могућност побијања правоснажне пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, нити се повреда Кривичног закона као законски основ за овај правни лијек, може градити на тези о мањкавој чињеничној основи пресуде, па како наведени аргументи Захтјева по свом карактеру првенствено одражавају приговор правилности утврђеног чињеничног стања на којем се заснива побијана пресуда, то се не може прихватити као основан ни приговор Захтјева да је побијана правоснажна пресуда у односу на овог осуђеног донесена уз повреду Кривичног закона.

Повреда права на одбрану учињена у жалбеном поступку, према тврдњи Захтјева се огледа у томе што другостепено вијеће овог суда у својој пресуди није дало разлоге за жалбене приговоре којим је указано на повреду Кривичног закона, затим разлоге зашто нису прихваћени докази одбране, те разлоге зашто на околност догађаја и ако је више пута предлаган од стране одбране није саслушан непосредни очевидац догађаја, малодобни Бојан.

Када се право на образложење пресуде посматра с аспекта повреде права на одбрану у другостепеном поступку, као процесног права оптуженог садржаног у праву на праведно суђење, које је уздигнуто на уставни ниво и ниво међународног стандарда, од одлучног значаја је чињеница да ли је другостепеном пресудом одговорено на жалбене приговоре у погледу чињеничних и правних питања, а не квалитет датих разлога у образложењу.

Из образложења пресуде другостепеног вијећа овог суда произлази да су за све одбијене жалбене приговоре, укључујући и ове који се у Захтјеву апострофирају, дати разлози за такву одлуку, па нема основа за тврдњу Захтјева заједничког браниоца осуђених да је повреда права на одбрану осуђених учињена у жалбеном поступку, на начин да Врховни суд у образложењу пресуде донесене по жалби, није дао разлоге у погледу истакнутих жалбених приговора на првостепену пресуду.

Тако је на страни 3. пасус 1. пресуде одговорено на жалбени приговор, који је поновљен и у Захтјеву, заснован на тврдњи да чињенични опис дјела у изреци првостепене пресуде не одражава субјективну компоненту кривичног дјела покушаја убиства у радњама оптуженог С.С.. Надаље у оквиру жалбених приговора чињеничној основи првостепене пресуде и слиједом тога и повреде Кривичног закона, другостепена пресуда је у својим разлозима апострофирала правилност начина на који је првостепена пресуда разријешила оцјену противрјечних исказа учесника догађаја и то оштећених с једне стране и с друге стране оптужених, у погледу одлучних чињеница које се односе на околности одвијања догађаја, те правилност чињеничних закључака од одлучног значаја, до којих је оцјеном доказа изведених на главном претресу дошао првостепени суд и на њима засновао побијану пресуду. При томе је прихватио као ваљане, јасне и аргументоване разлоге које је у оцјени доказа дао првостепени суд у својој пресуди, а у образложењу првостепене пресуде је на страни 20. пасус 2. и 3., те странама 21., 22., и 23. интерпретиран садржај доказа одбране и дата оцјена тих доказа појединачно и у међусобној повезаности са доказима оптужбе, те након тога образложио зашто није прихватио као вјеродостојне доказе одбране (исказе осуђених које су дали у својству свједока и свједока Л.М.).

Када је другостепени суд у образложењу своје пресуде, одговорио на жалбене приговоре, укључујући и такав начин да се позове на разлоге из образложења првостепене пресуде прихватајући их као мјеродавно образложење, онда се на приговору Захтјева, којим се оспорава валидност и вриједносни значај образложења другостепене пресуде, не може градити тврдња да је образложење захваћено таквим мањкавостима који манифестују повреду права на одбрану, као облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

У оквиру приговора чињеничној основи првостепене пресуде жалба заједничког браниоца оптужених је тврдила да је због одбијања доказног приједлога одбране за саслушање малодобног Б. као непосредног очевица догађаја, чињенична основа првостепене пресуде непотпуна (страна 7. пасус 3. жалбе), међутим у тој жалби одбрана није приговарала да првостепени суд није дао разлоге због којих је одбијен овај доказни приједлог (у чему би се манифестовала повреда права на одбрану), па је ради тога у смислу одредбе члана 350. став 2. тачка б) ЗКП РС искључена могућност позивања на овај облик повреде права на одбрану у Захтјеву као ванредном правном лијеку. Но, унаточ томе, овај суд у вези са истакнутим приговором упућује подносиоца Захтјева на образложење првостепене пресуде, у којем је првостепени суд на страни 19. пасус 3. дао сасвим одређене и увјерљиве разлоге за одбијање овог доказног приједлога одбране, па како је суд образложио из којих разлога је одбио овај доказни приједлог, то се с обзиром на то, на самој чињеници одбијања приједлога за извођење доказа не може темељити тврдња о повреди права на одбрану, јер је тај приговор у суштини чињеничног карактера.

Из изнијетих разлога, овај суд налази да поднесени Захтјев заједничког браниоца осуђених није основан, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, на што се и у одговору републичког тужиоца на тај Захтјев правилно указује, ради чега је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци, тако што је Захтјев, као неоснован, одбијен.

Записничар
Соња Матић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић

Предсједница вијећа
Весна Антонић